

KENT DÜŞLERİ 4

KIZILAY KENT MEYDANI VE ÇEVRESİ KENTSEL TASARIM ULUSAL ÖĞRENCİ PROJE FİKİR YARIŞMASI

Yarışmayı Düzenleyen Kuruluşlar : TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve TMMOB Çevre Mühendisleri Odası

Yarışmayı Destekleyen Kuruluşlar : Çankaya Belediyesi, Kavaklıderem Derneği, Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi (VEKAM), Mülkiyeliler Birliği, Yüksel Caddesi ve Çevresini Güzelleştirme ve Dayanışma Derneği, Ankara Ticaret Odası (ATO)

“Kızılay Kent Meydanı ve Çevresi Kentsel Tasarım Ulusal Proje Fikir Yarışması”nın Jürisi, aşağıda yer alan isimlerin katılımı ile 01.Ekim 2009 tarihinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi Meşrutiyet Caddesi 7/7 adresinde toplanmış, Prof Dr Cüneyt Elker’in oy birliği ile Jüri Başkanı olarak seçilmesinin ardından değerlendirme çalışmalarına başlamış ve sonuçlandırmıştır.

Jüri Üyeleri:

1. BABALIK, Ela Şehir Plancısı (*Doç. Dr. ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi*)
2. BALCIOĞLU, Erdoğan İnşaat Mühendisi
3. BATUMAN, Bülent (*Yrd. Doç. Dr. Mersin Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi*)
4. BAYRAKTAR, Nuray Mimar (*Yrd. Doç. Dr. Başkent Üniversitesi İç Mimarlık Ve Çevre Tasarımı Bölümü Öğretim Üyesi*)
5. BİLSEL, CÂNÂ Mimar (*Doç. Dr. ODTÜ Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi*)
6. ELKER, Cüneyt Mimar (*Prof. Dr. Çankaya Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi*)
7. ERKAL, Namık Mimar (*Dr. ODTÜ Mimarlık Bölümü Öğretim Görevlisi*)
8. NALBANTOĞLU, Oktan Peyzaj Mimarı (*Dr. Bilkent Üniversitesi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Görevlisi*)
9. ÖNCÜ, Erhan, Mimar Ulaşım Uzmanı
10. SÖYLER, Fatih, Mimar
11. TEBER, Sedvan, Şehir Plancısı (*Bilkent Üniversitesi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Görevlisi*)
12. TOKOL, Ayşegül Mimar (*Dr. Bilkent Üniversitesi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Görevlisi*)

- Ankara kentinde toplumsallaşmanın en özel ve en etkili mekanı olan kent meydanlarına yönelik alternatif önermelerin fikri boyutta geliştirilmesi,
- Farklı disiplinlerden öğrencilerinin kentin toplumsal etkinlik alanları olan kent meydanlarına ilişkin fikir üretmelerinin teşvik edilmesi,
- Kentin tüm aktörlerinin kente yönelik oluşturulacak fikri projelerde ortak katılımının sağlanması,
- Yarışma açılacak alanın dönüşümü ve kent meydanı olarak kullanımı için kamuoyu oluşturulması,
- Yarışma açılacak alanın kent meydanı olarak kullanımını canlandıracak potansiyeller ile ele alınarak kurgulanması (mevcut ve öneri yaya sokakları, yarışmacılar tarafından önerilecek yaya sokakları, Güvenpark, Saraçoğlu Mahallesi v.b)

amacıyla açılan yarışmaya katılan Lisans kategorisinden 12 proje, Yüksek Lisans kategorisinden 3 proje olmak üzere toplam 15 proje değerlendirilmiş, yapılan değerlendirme sonucu Lisans kategorisinden 5 (ikisi Jüri Özel Ödülü), Yüksek Lisans kategorisinden 1 (Jüri Özel Ödülü) olmak üzere toplam 6 proje ödüle layık bulunmuştur.

Lisans Kategorisi Ödülleri

1.Ödül: MS1986 rumuzlu proje; Erdem Tüzün (İTÜ Mimarlık Bölümü Öğrencisi), Yelta Köm (YTÜ Mimarlık Bölümü Öğrencisi)

2.Ödül: DA3691 rumuzlu proje; Deniz Özdeniz (YTÜ Mimarlık Bölümü yeni mezun), Mustafa Ahmet Kara (YTÜ İletişim Tasarımı Programı Öğrencisi)

3.Ödül: Pİ3141 rumuzlu proje; Gizem Bayhan (İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Bölümü Öğrencisi), Dinçer Savaşkan (İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Bölümü Öğrencisi)

Jüri Özel Ödülü: AZ3285 rumuzlu proje; Sinan Günay (İTÜ Mimarlık Bölümü Öğrencisi)

Jüri Özel Ödülü: N19D84 rumuzlu proje; Ferdi İnanlı (Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarisi ve Kentsel Tasarım Bölümü Öğrencisi)

Yüksek Lisans Kategorisi Ödülleri

Jüri Özel Ödülü: Eİ8843 rumuzlu proje; İpek Baycan (İTÜ Mimari Tasarım Yüksek Lisans Öğrencisi), Enise Burcu Karaçizmeli (İTÜ Peyzaj Mimarlığı Yüksek Lisans Öğrencisi)

RAPOR:

Jüri Değerlendirme Ölçütleri:

Düş Gücü: “Kent Düşleri” yarışmaları, öğrencileri kente dair düşler kurmaya ve bu düşleri toplumla paylaşmaya çağırır. Bu nedenle düş gücü bu yarışmanın önemli ölçütlerinden birisidir. Geleceğe dönük düşler, uygulanabilirliğine bakılmadan olumlu değerlendirilmektedir.

İç Tutarlılık: Düş gücünün önemsendiği bu tür bir yarışmada iç tutarlılık çok önemlidir. Projenin kendi içinde tutarlı olması ve her fikrin bir diğerini desteklemesi beklenmektedir.

Meydana Getirilen Tanım: Kızılay’ın meydan olarak tanımlanması amacıyla önerilen çözümler ve düzenlemeler önemlidir. Bu çözümler ve düzenlemelerde belirli bir mekan kalitesine ulaşılması beklenmektedir.

Meydanın Niteliği: Kızılay’ın yalnız tarihe değil geleceğe de bakan, gerçekten karşılaşma, *yüzleşme* ve buluşma alanı olabilen, yaşam kalitesi açısından doğru kurgulanmış bir meydan olarak düşünmesi beklenmektedir.

Kimlik: Projelerde Ankara’nın ve Kızılay’ın kimliği göz önünde bulundurulmalıdır. Proje Ankara’yı hissettirmeli, bağlama doğru oturtulmuş olmalıdır. Proje alanı kimliksiz bulunmuş ve yeni bir kimlik de önerilmiş olabilir. Ancak yine de korunması gereken yapılar göz önünde bulundurulmalıdır.

Kamusal Alan: Projelerde Kızılay’da gündelik yaşamın canlılığını destekleyecek biçimde programlanmış, çok katmanlı, işlevleri, etkinlikleri ve eylemleri doğru düzenlemelerle belirlenmiş, gündüz ve gece yaşayan bir kamusal alan olarak ele alınması beklenmektedir.

Ulaşım: Projelerde yaya ve taşıt trafiğinin dengeli çözümü beklenmektedir. Kızılay gibi yalnızca bir kavşakla tanımlanan ve kent trafiğinin merkezi olan bir alanın ulaşım sorununa değinilmeden meydanlaştırılması olası değildir.

Çevreden Yaklaşım: Projelerde Kızılay’ın çevresiyle ilişkisi, alanın çevresiyle ilişkilerindeki *farkındalık* ve üst ölçek kararları ile bugünkü sorunlara getirilen çözümler önemlidir.

Mevcut Durum: Projelerde Kızılay’ın mevcut potansiyellerinin doğru okunması ve bu potansiyellerin kurguda değerlendirilmesi, yenilikçi çözümler ile mevcut durum potansiyellerinin biraradalığının doğru ele alınması beklenmektedir.

Eleme Süreci:

1. Elemde 5S isimli proje oybirliğiyle elenmiştir.

2. Elemde;

1S isimli proje oybirliğiyle elenmiştir.

2S isimli proje 5e karşı 7 oyla devam etmiştir

3S isimli proje oybirliğiyle elenmiştir.

4S isimli proje 2ye karşı 10 oyla devam etmiştir.

6S isimli proje 2ye karşı 10 oyla devam etmiştir.

7S isimli proje 3e karşı 9 oyla elenmiştir.
8S isimli proje 2ye karşı 10 oyla devam etmiştir.
9S isimli proje 1e karşı 11 oyla devam etmiştir.
10S isimli proje 6ya karşı 6 oyla devam etmiştir. (Jüri başkanının olumlu oyu kural gereği 2 oy yerine geçmiştir.)
11S isimli proje 3e karşı 9 oyla devam etmiştir.
12S isimli proje 2ye karşı 10 oyla devam etmiştir.

3. Elemelerde;

2S isimli proje 2ye karşı 10 oyla elenmiştir.
4S isimli proje 5e karşı 7 oyla elenmiştir.
6S isimli proje 2ye karşı 10 oyla elenmiştir.
8S isimli proje 4e karşı 8 oyla elenmiştir.
9S isimli proje 3e karşı 9 oyla devam etmiştir.
10S isimli proje 2ye karşı 10 oyla elenmiştir.
11S isimli proje 5e karşı 7 oyla devam etmiştir.
12S isimli proje 5e karşı 7 oyla devam etmiştir.

Daha sonra finale kalan ilk 3 proje (9S, 11S ve12S) ile birlikte her jüri üyesi 2 projeyi daha kapsayan ilk 5 sıralaması yapmıştır. Bu sıralamalar birleştirildiğinde yarışmanın ilk 3 projesi ve özel ödül alacak 2 proje belirlenmiştir.

Ödül Alan Projelerle İlgili Değerlendirme:

Lisans Kategorisi

9S - MS1986 rumuzlu proje / 1.ÖDÜL

Kentin aktif bir organizma olduğu kabulünden hareketle, Kızılay'ın kendi iç dinamikleri ile biçimlenmesi önerisi heyecan verici bulunmuş, yaratılan yeni topografya ile getirilen zemin altı ve zemin üstü kullanımlarındaki çok fonksiyonluluk ile kentsel yaşamı desteklemesi, peyzajı kent merkezine taşınması, meydan algısına farklı bir yaklaşım sunması olumlu değerlendirilmiştir. Önerinin çevrenin mevcut potansiyellerine ilişkin tutumundaki tanımsızlık, “kavramsal” arayışın mekansallaşmaması olumsuz değerlendirilmekle birlikte, projenin kavramsal duruşu ile her düzeyde tutarlılığı takdir edilmiştir.

12S - DA3691 rumuzlu proje / 2. ÖDÜL

Projenin uygulanabilir bir proje olması, mevcut alt kot kullanımlarına ilişkin duyarlılığı ve bu kullanımları zenginleştirme çabası, getirdiği stratejik tercihler, Kumrular Sokak –Yüksel Caddesi bağlantısı kurma çabası olumlu bulunmuş, ancak taşıt ulaşımına ilişkin önerilerinin yetersizliği ve Güvenpark'a ilişkin kullanım önerilerinin olumluluğuna karşın, parkın mevcut yeşil dokusunun ve özgün tasarımında var olan ana omurganın göz ardı edilmesi olumsuz değerlendirilmiştir.

11S - Pİ3141 rumuzlu proje / 3.ÖDÜL

Kızılay çevresindeki sokakların yayalaştırılması, Kızılay'a açılan yolların yalnızca toplu taşıma bırakılması, Atatürk, Gazi Mustafa Kemal Paşa ve Ziya Gökalp Bulvarları'nın yeşil gezi alanlarına dönüştürülmesi, bu alanlarda heykel parkı vd. sergi düzenlemeler yapılması, Kızılay Meydanı'nı salt Güven Park olarak ele almaması olumlu bulunmuş, ancak mevcut potansiyellerin değerlendirilmesindeki kayıtsızlık, yenilikçi tavrın yetersizliği, Güvenpark'ın leke olarak bırakılması ve Kızılay kavşağında oluşturduğu “kent meydanı”nı yaya

ulaşımından kopararak yalnızlaştırması, ticari kullanımların yaya ile ilişkisinin göz ardı edilmesi olumsuz değerlendirilmiştir.

8S - AZ3285 rumuzlu proje / Jüri Özel Ödülü

Yaya öncelikli yaklaşımı ile Kızılay çevresinden yaya trafiğini Atatürk Bulvarı'nda toplayan "yeşil yol" önerisi heyecan verici ve önemli bulunmuş, engellileri göz önüne alan kaldırım kesitleri, araç trafiğine sınırlama getirmesi, Güvenpark'ın bir etkinlik odağı olmasına yönelik kullanım önerisi olumlu değerlendirilmiştir. Ancak bu çözüm arayışları sırasında bir meydan oluşturma çabasının yetersiz kalması olumsuz bulunmuştur.

4S - N19D84 rumuzlu proje / Jüri Özel Ödülü

Kızılay binasının yıkılarak yeşil alanın ilk hali gibi düzenlenmesi ve meydana katılması, Güvenpark'ın ilk hali gibi düzenlenmesi önerileri dikkat çekici bulunmuş, özel araç hareketlerinin sınırlanması ve yavaşlatılması, Bulvar'ın yaya öncelikli hale getirilmesi yaya öncelikli ulaşım arayışında geniş bir çevrenin ele alınması olumlu değerlendirilmiş, ancak çözümlerinin üst ölçekle sınırlı kalması, geçmişin yeniden canlandırılması önemsenirken bugüne ve çağdaş yaşama ilişkin önermelerin yetersizliği olumsuz bulunmuştur.

Yüksek Lisans Kategorisi:

3A - Eİ8843 rumuzlu proje / Jüri Özel Ödülü

Yaya öncelikli kent içi ulaşım önerisi, bisiklet ve yaya dostu merkez düşüncesi, alt kotun ve meydanın canlandırılmasına ilişkin kullanım önerileri, Güvenpark'ın bir etkinlik odağı olarak var olan potansiyelinin yapılan düzenlemelerle güçlendirilmesi, Park'ın yeşil dokusunun cadde ve sokaklara yayılması olumlu bulunmuş, ancak Medya Kütüphanesi'nin trafik kavşağı ile olan sorunlu ilişkisi, meydana ilişkin önerilerin yetersiz kalması olumsuz değerlendirilmiştir.

Ödül Alamayan Projelerle İlgili Değerlendirme:

Lisans Kategorisi:

1S - NN8524 rumuzlu proje;

Kızılay'ın yaya ağırlıklı, 24 saat yaşayan bir alan olarak "programlanmış etkinlikler" fikriyle ele alınması, mevcut alt kat çarşı kullanımının zeminin yer yer yırtılarak meydana katılması çabası olumlu bulunmuş, ancak gerek bu fikrin yeterince olgunlaşmamış olması, gerekse mekansal kalitedeki yetersizlik ve çevre potansiyellerin önemsenmemiş olması olumsuz değerlendirilmiştir.

2S - HJ2918 rumuzlu proje;

Ulus-Kuğulu Park hattının bütününün dikkate alınması, Kumrular Sokağın yayalaştırılma çabası, yeni yaya sokakları önerisi, mevcut ulaşım sistemine müdahalesi, yeni meydanlar önerisi olumlu bulunmuş, ancak alt ölçek çözümlerine ilişkin önerilerin yetersizliği olumsuz değerlendirilmiştir.

3S – 678785 rumuzlu proje;

Bir çeşit enstalasyonla Yüksel Caddesi'nin kültür aksı olması hedefi, bu konudaki çözümlerin yenilikçi ve heyecan verici olması olumlu bulunmuş, ancak bu yaklaşımın bir sokakla sınırlı kalması, bir meydan oluşturma çabasındaki yetersizlik, olumsuz değerlendirilmiştir

5S - EB9873 rumuzlu proje;

Konuya teorik bir araştırma ile başlanması ve alt ölçek kararları olumlu bulunmasına karşın, alt kotu yayaya açmak üzere araç trafiğini yükselterek kent mekanının niteliğine olumsuz etki edecek bir müdahalede bulunulması, çevre potansiyellerin dikkate alınmaması, söylemindeki radikalizme karşın, getirdiği bu çözüm ile Ankara'da birçok yerde uygulanmakta olan mevcut sistemi tekrarlaması olumsuz değerlendirilmiştir.

6S - RH0358 rumuzlu proje;

Kuzey-Güney yönünde Meclis'ten Güvenpark'a uzanan yaya aksı ve Doğu-Batı yönünde Yüksel Caddesi .-Kumrular Sokak bağlantısının kurulması fikri olumlu ve yayayı üst kotta dolaştırma fikri heyecan verici bulunmuş, ancak mevcut ulaşım sistemine alternatif aramayışı, üst platformun ölçeğinin Güvenpark'ı neredeyse yok etmesi, mevcut yeşil dokunun yok sayılması, yapısal ölçekteki önerileri olumsuz değerlendirilmiştir.

7S - AD9159 rumuzlu proje;

Yayayı üst kotta dolaştırma fikri heyecan verici, alt kot ilişkisinin önemsenmesi ve yer altı havalandırma kanalları olumlu bulunmuş, ancak araç öncelikli mevcut duruma alternatif getirilmemesi, yükseltilmiş platformlarla yayanın zeminden kopartılması, ulaşılan mekan kalitesi, Güvenpark'ın mevcut dokusunun ihmal edilmesi olumsuz değerlendirilmiştir.

10S - MZ3487 rumuzlu proje;

Kızılay'da ulaşımaya yeni bir düzen önermesi (üstgeçitler yerine hemzemin geçitler, Kızılay çevresindeki sokaklarda yayalaştırma, toplu taşıma öncelik verme) olumlu bulunmuş,. Güvenpark'a ilişkin radikal müdahalesi, meydana ilişkin önerilerin yetersizliği olumsuz değerlendirilmiştir.

Yüksek Lisans Kategorisi:**1A - Aİ0634 rumuzlu proje;**

Projenin mevcut alt kot kullanımlarına ilişkin yaklaşımı olumlu bulunmuş, ancak meydan için önerdiği etkinlik platformlarının mekansal kalitesi, Kızılay Meydanı'nın yapılaştırılması, Güvenpark'ın çok parçalı yapısı, çevre potansiyellerinin yeterince irdelenmemesi olumsuz değerlendirilmiştir.

2A - SM5672 rumuzlu proje;

Taşıt trafiği için getirdiği çözümler, mekan kalitesi açısından belirli bir yetkinliğinin olması olumlu bulunmuş ancak, Güven anıtının yok sayılması, Güvenpark'ın mevcut yeşil dokusunun göz ardı edilmesi ile ölçeksiz ve sert zeminli bir büyük boşluk yaratılarak Park'a yapılan radikal müdahale olumsuz değerlendirilmiştir.